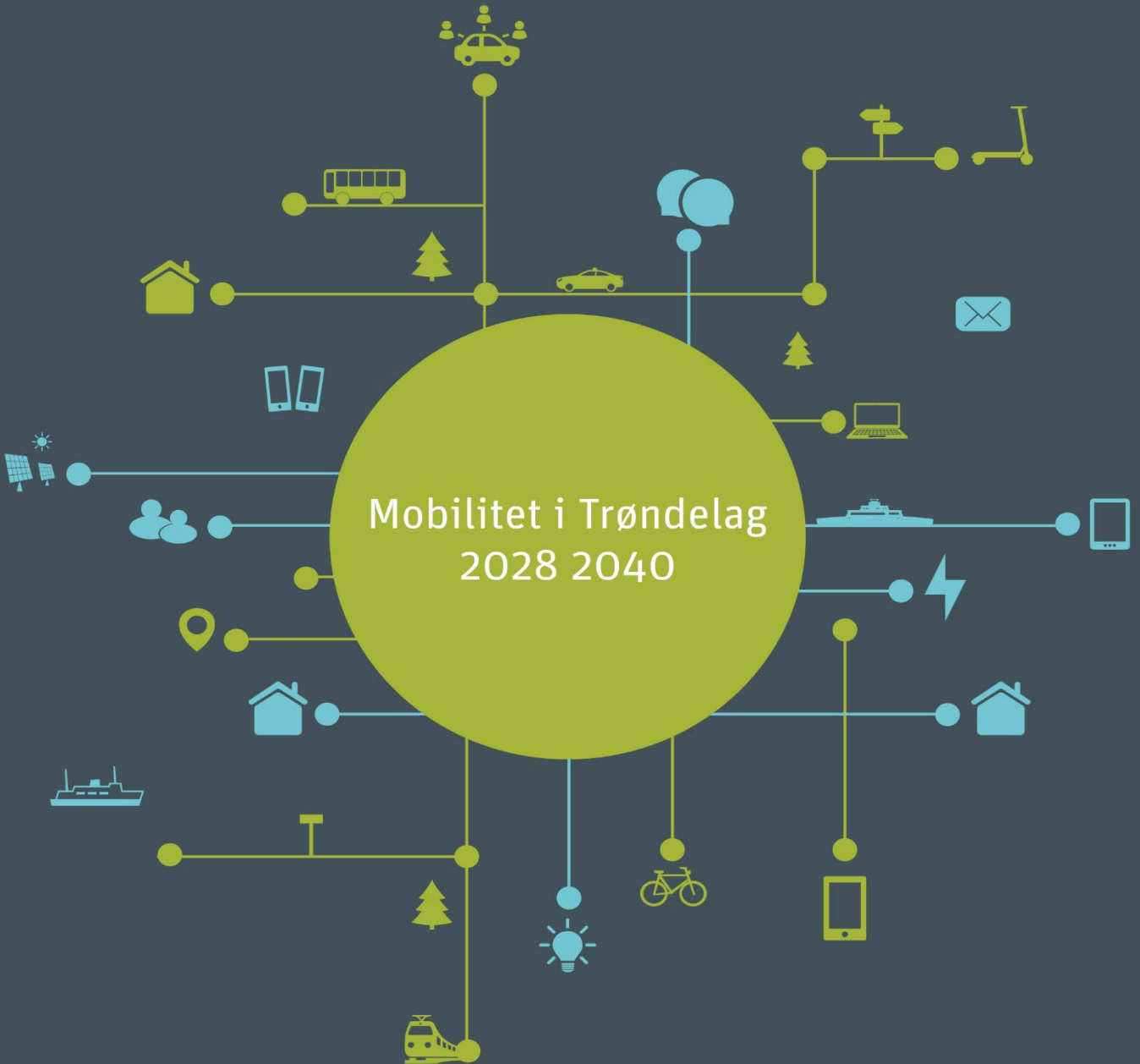

Mobilitet i Trøndelag 2028 2040

Trondheim, 28.02.2024

DIALOGNOTAT

Omstilling til utslippsfritt mobilitetstilbud i Trøndelag

Hvilke selskap, aktører og fagmiljø kan bidra til det?

Innledning

Det skal etableres nye kontrakter som skal gjelde fra august 2028 (utenfor Trondheim kommune) og fra august 2029 (i Trondheim kommune) som innbefatter rutebuss- og skolekjøring. Det kan også tenkes at ulike typer bestillingstransport kan inngå i kontraktene, og eventuelt andre mobilitetsløsninger. Enten kan flere mobilitetsløsninger bli etterspurt i en og samme kontrakt, eller det etableres flere kontrakter med ulike leverandører som til sammen utgjør et bærekraftig mobilitetstilbud i hele Trøndelag. Kontraktene må utarbeides på en slik måte at mobilitetstilbudet kan være under stadig utvikling og hvor ny teknologi kan implementeres til beste for tilbudet og brukerne. Kontraktene bør ha et langsiktig tidsperspektiv, men det er på nåværende tidspunkt ikke besluttet kontraktens varighet.

Vi trenger å vite hvilke markedsaktører som kan komme til å utgjøre en nullutslipps verdikjede og hva aktørene vil tilby

For å imøtekomme krav til nullutslipp trenger vi å få mer innsikt i hvilke markedsaktører som kan komme til å utgjøre en nullutslipps verdikjede. Vi ønsker å opprette kontakt og en dialog med aktuelle aktører som kan fortelle oss hva de kan bidra med (hva forretningsideen/tilbudet er), og hvordan de tenker å operere og tanker rundt eierskap.

Mer informasjon om dagens busskontrakter finnes til slutt i dette notatet. Det gjøres oppmerksom på at geografisk inndeling av buss-kontraktene kan med sannsynlighet bli endret til at to kontrakter vil dekke Trondheim kommune (ikke dagens «stor-Trondheim» som også inkluderer hele Malvik kommune og deler av Melhus og Stjørdal), og at kontraktsområde 3 Trøndelag Sør vil inkludere hele Melhus, og kontraktsområde 4 Trøndelag Midt vil inkludere Malvik og hele Stjørdal. Kontraktsområde 5 Trøndelag Nord blir som dagens kontraktsområde.

Om behovet for nullutslipp

I dag opererer AtB med en bussflåte på 809 busser, hvorav 325 er tilknyttet Trondheimsområdet, mens 484 busser betjener områdene utenfor, inkludert 100 minibusser. Innenfor Trondheimsområdet benyttes en variert flåte bestående av diesel-, gass- og elektriske busser. Den elektriske bussflåten omfatter for tiden 37 busser, som lades over natten på depot og med pantografer på endestasjonene. I 2025 vil antall elektriske busser i Trondheimsområder økes med rundt 20 nye busser, som vil lade med høy effekt på bussdepotene.

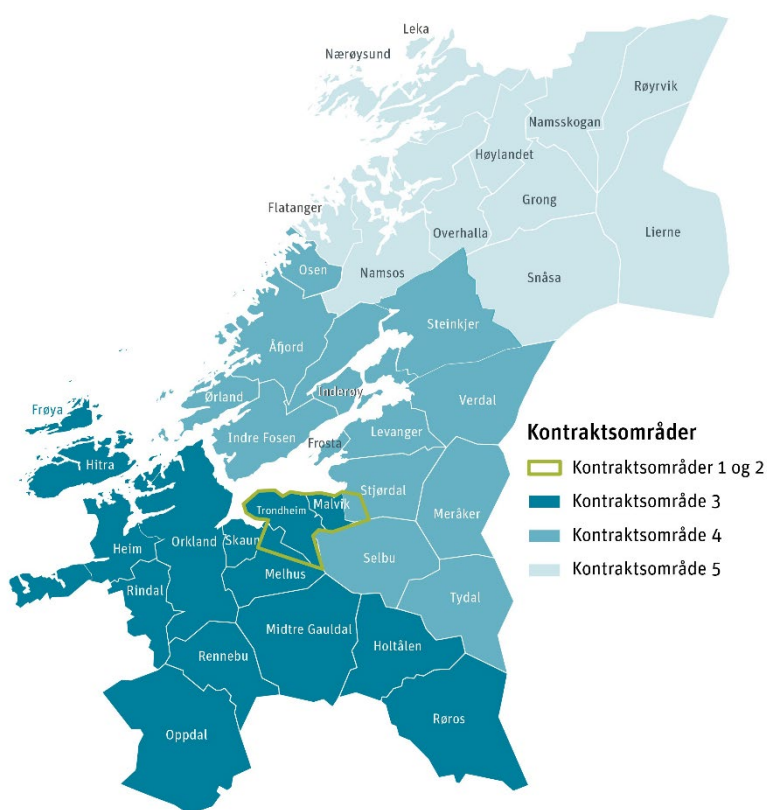
Når det gjelder ansvaret for infrastrukturen, organiseres dette forskjellig i dag avhengig av kjørrområdene. Innenfor Trondheimsområdet er det AtB og Trøndelag fylkeskommune som har ansvaret for å tilby nødvendig infrastruktur og fasiliteter, som ladeinfrastruktur og bussdepot. Utenfor Trondheimsområdet ligger ansvaret hos operatørene. I Trondheim er det i dag to sentrale bussdepoter på henholdsvis Sorgenfri og Sandmoen. Bussdepotet på Sorgenfri planlegges nedlagt, og det jobbes med nye modeller for organisering av depotstrukturen i Trondheim. Utenfor Trondheimsområdet er det omtrent 70 stasjoneringsteder med begrensede fasiliteter, inkludert hjemmestasjonering. De fleste av disse stedene har plass til 1-5 busser, mens omtrent 20 av dem har plass til mellom 10 og 40 busser.

I arbeidet med nye kontrakter for rutebuss- og skolekjøring i Trøndelag står vi overfor en betydelig milepæl i overgangen til lavutslippssamfunnet og utslippsfri kollektivtrafikk. Slik ansvaret er organisert i dag, er ikke nødvendigvis den beste måten å organisere det på i fremtiden. For å lykkes med omstillingen, er det nødvendig for oss å vite hvem markedsaktørene er, hva markedet kan tilby og hvordan ulike måter å organisere ansvaret for infrastrukturen på kan bidra til å redusere økonomisk, operasjonell og teknisk risiko. Det er viktig for oss å forstå hvordan ulike aktører ser for seg sin rolle i å tilby løsninger for nullutslipp, og hvordan de kan samarbeide med AtB for å lykkes med overgangen til utslippsfri kollektivtrafikk i Trøndelag.

Denne dialogen er aktuell for bussoperatører, energiselskaper, ladeoperatører, elektroentreprenører, teknologileverandører, systemintegratorer og alle andre aktører vi ikke kjenner til, men som vil komme til å tilby løsninger for et nullutslipps kollektivtilbud i årene fremover.

Dagens busskontrakter

I dag er busskontraktene i Trøndelag fordelt på fem kontrakter slik;
Geografisk inndeling:

Kontrakt 1

Geografisk område: «Stor-Trondheim». Dette området er fordelt på kontraktene 1 og 2.

Rutekilometer kontrakt 1: 9 935 305

Antall busser: 182 hvorav 44 metrobusser (hybrid drivstoff), 70 biogass-busser, 68 HVO/biodiesel-busser. Type busser: 115 klasse I og 65 klasse II. 67 lav-entre, 11 lavgulv og 13 leddbusser.

Depot: to lokasjoner med beliggenhet på Sandmoen og Stjørdal. Sandmoen er tilrettelagt av Trøndelag fylkeskommune mens Stjørdalsdepot er operatørs ansvar.

Antall sjåførere: totalt 339 hvorav 271 antall hele og faste stillinger. Andel deltidsstillinger er 20% og stillingsprosenten i disse er gjennomsnittlig 68%.

Kontrakt 2

Geografisk område: «Stor-Trondheim». Dette området er fordelt på kontraktene 1 og 2.

Rutekilometer kontrakt 2: 7 513 031

Antall og type busser: 143 hvorav 14 metrobusser (hybrid drivstoff), 37 el-busser, 56 biogass-busser og 36 hybridbusser (i tillegg til metrobussene). Type busser: 138 klasse I og 6 klasse II, alle lav-entre.

Depot: en lokasjon med beliggenhet på Sorgenfri som er tilrettelagt av Trøndelag fylkeskommune.

Antall sjåførere: totalt 442 hvorav 285 antall hele og faste stillinger. Andel deltidsstillinger er 64% og stillingsprosenten i disse er gjennomsnittlig 63%.

Kontrakt 3

Geografisk område: «Trøndelag Sør»

Rutekilometer: 5 326 900

Antall busser: 166 diesel-busser. Type busser: 122 klasse II, 13 klasse III, 31 klasse B.

Depot/stasjoneringsteder: 29 inkl hjemmestasjonering hos bussjåfør. Operatør har ansvar for dette.

Antall sjåførere: totalt 271 hvorav 139 antall hele og faste stillinger. Andel deltidsstillinger er 50%.

Kontrakt 4

Geografisk område: «Trøndelag Midt»

Rutekilometer: 4 863 535

Antall busser: 219 diesel-busser. Type busser: 3 klasse I, 181 klasse II, 6 klasse III, 29 klasse B.

Depot/stasjoneringsteder: 24 inkl hjemmestasjonering hos bussjåfør. Operatør har ansvar for dette.

Antall sjåfører: totalt 268 hvorav 185 antall hele og faste stillinger. 83 er deltidstillinger.

Kontrakt 5

Geografisk område: «Trøndelag Nord»

Rutekilometer: 2 940 178

Antall busser: 99 diesel-busser. Type busser: 3 klasse I, 50 klasse II, 7 klasse III, 38 klasse B og 1 minibuss.

Depot/stasjoneringssteder: 29 inkl hjemmestasjonering hos bussjåfør. Operatør har ansvar for dette.

Antall sjåfører: totalt 117 hvorav 79 (65%) har fast ansettelse. Av de 79 fast ansatte er 34 (43%) på deltid.

Gjennomføring av dialogen

Vi ser for oss en lengre dialogperiode ang vårt behov hvor vi nå starter med en kartlegging av mulige aktører og aktørenes tilbud. Vi ber nå om skriftlige beskrivelser av løsninger aktørene vil komme til å tilby i et slik marked. Formen på og omfanget av beskrivelsene er valgfri, men de bør være fokusert på det vi spør om. I første omgang ønsker vi å holde dialogen på et overordnet nivå - detaljering av tekniske løsninger etc. vil bli tema i senere faser. Det kan være en fordel å redegjøre i korthet i denne omgang. All kommunikasjon foregår i Merzell.

Noen sentrale spørsmål som kan svares ut:

- I. Kort presentasjon av selskap og forretningsmodell
- II. Plassering i verdikjede fra nettilkobling til forbruk (inkl. planlegging, prosjektering, bygging etc.)
- III. Eventuelle avgrensninger i interesse (større bussdepoter i byområder, mindre og distribuerte bussdepoter og høyeffekt underveislading, annet)
- IV. Muligheter for å ta ansvar for flere energibærere (el, biogass, hydrogen, HVO/diesel)

